

PRZEGLĄD SPORTOWY

Cena
5 zł

Nr 55

Warszawa, 10 października 1946 r.

Rok II

52 mecz reprezentacji bokserkiej Polski z Węgrami w Katowicach

Piłkarze rumuńscy w Polsce

Team Legja, ŁKS - CFR 4:4 (2:2)

Heino przegrywa w Brukseli

w meczu Finlandia-Belgia 91:52

Mecz lekkoatletyczny Finlandia — Belgia. Finowie wygrali 91:52 pkt. — Belgowie zwyciężyli jedynie w biegu 400 mtr. i 5.000 mtr., gdzie spotkali się biegacze tej miary, co rekordziści świata Heino, Pearele (Finlandia) i Belg Reiff. Ten „gwóźdź” zawodów zakończył się sensacyjną porażką wyraźnie niedysponowanego, a nawet podobno chorego Heino, który został pokonany zdecydowanie i w pięknym stylu przez mistrza Belgii Reiffa. Konkurencja ta miała jeszcze jedną sensację, rzadko spotykaną na tak poważnych zawodach. Mianowicie wszyscy zawodnicy z powodu nieuwagi (prawdopodobnie „przejścia” się biegiem) organizatorów, przebiegli o jedno okrążenie za dużo! Reiff miał więc czas na 5.350 mtr. 15:29,6, Heino zaś 15:39. Belg przebiegł ostatnie okrążenie w czasie 55 sek., właściwy dystans 5.000 mtr. pokrył więc w 14:37,4.

Ze Szkocji brak wiadomości

Reprezentacja Śląsko - krakowska wyjechała do Szkocji dopiero we wtorek rano samolotem wprost do Londynu, ponieważ w poniedziałek nie było możliwości odlotu. Z tych też przyczyn trzeba było zrezygnować z jazdy koleją z Berlina.

W środę popoł. drużyna nasza miała rozegrać spotkanie w Glasgow z Queens Park. Niestety, nie było żadnej możliwości uzyskania w ciągu ub. nocy wiadomości o wyniku w Glasgow.

Szwecja Holandia 2:2

SZTOKHOLM. Rozegrany tu międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy Szwecją i Holandią zakończył się wynikiem remisowym, mimo, że do przerwy prowadziła Szwecja 2:0.

Przy drzwiach zamkniętych... AKS - RKU 1:0

KATOWICE, 9. 10. (Tel. wł.) — Przeprowadzona w dniu wczorajszym w Chorzowie dogrywka AKS — RKU przyniosła chorzowianom jeszcze jedną bramkę, zdobyta przez Spodzieję, tak, że wynik ogólny brzmi 4:0. Fakt, iż AKS występując w osłabionym składzie bez graczy, będących w Szkocji, zdołał strzelić jeszcze jedną bramkę świadczy najlepiej, kto zasłużył na zwycięstwo i udział w finale.

Rumuni grają w Warszawie

W sobotę drużyna rumuńska CFR grać będzie w Warszawie z kombinacją czołowych zespołów warszawskich. CFR jest zespołem kolejowym. Zajmuje on w lidze państwowej trzecie miejsce po Juventusie i Carina.

Z wyników międzynarodowych wymienić należy zwycięstwo nad Dynamo Zagrzeb 4:3 i przegraną z Dynamo Tyflis 1:2.

Wyniki techniczne meczu były następujące:
100 m.: 1) Jalava (F.) 11,2. 2) Brackmann (B.) 11,2. 3) Kronqvist (F.) 11,3. 4) Pellaert (B.) 11,6.
400 mtr.: 1) Kunnen (B.) 49,9. 2) Hyokyranta (F.) 50,6. 3) Van Goethem (B.) 51,4. Naati (F.) 51,5.
800 mtr.: 1) Storskrubb (F.) 1:56,2. 2) Goossens (B.) 1:57,6. 3) Brancart (B.) 1:58. 4) Bjorklof (F.) 1:58,3.
1.500 mtr.: 1) Sitaloppi (F.) 3:59,4. 2) Salovaara (F.) 4:00,4. 3) Devruyst (B.) 4:02,4. 4) Evaerart (B.) 4:07,4.
5.000 mtr.: 1) Reiff (B.) 14:37,4. 2) Heino (F.) 14:50,6. 3) Pearele (F.) 4) Hermans (B.).
110 m. pł.: 1) Suivuo (F.) 15,2 sek. 2) Van de Zype (B.) 15,5 sek. 3) Leermans (B.) 16 sek. 4) Simola (F.) 19,6 sek.

Skok wzwyż: 1) Nicklen (F.) 1,85. 2) Lipasti (F.) 1,80. 3) Bequet (B.) 1,70. 4) Piette (B.) 1,70.
Skok w dal: 1) Jalava (F.) 7,01. 2) Lipasti (F.) 6,91. 3) Libert (B.) 6,66. 4) Hutsebant (B.).
Tyczka: 1) Kataja (F.) 3,91. 2) Relnikka (F.) 3,81. 3) Van Herek (B.) 3,60. 4) Van Peteghem (B.).
Kula: 1) Lehtila (F.) 15,13. 2) Barlund (F.) 13,98. 3) Verhaas (B.) 13,81 (nowy rekord Belgii). 4) Daver (B.) 12,80.

Dysk: 1) Wykist (F.) 47,45. 2) Huntioniemi (F.) 44,78. 3) Verhaas (B.) 43,56. 4) Kintzinger (B.) 41,21.
Oszczep: 1) Hyttainen (F.) 64,53. 2) Rantavaara (F.) 64,45. 3) Niwin (B.) 55,50. 4) Fontaine (B.) 50,53.
Sztafeta 100 200 300 400: 1) Finlandia 1:59,4. 2) Belgia 1:59,7.

Na Stadionie W. P. rozegrano mimo fatalnej pogody zawody lekkoatletyczne, w programie których zapowiedziano próbę pobicia rekordu świata na 50 m. Mimo nie udanej próby zawody w tak fatalnych warunkach wczorajszej pogody uznać należy za udane.

Walasiewiczówna o 0,4 sek. od rekordu świata

Na Stadionie W. P. rozegrano mimo fatalnej pogody zawody lekkoatletyczne, w programie których zapowiedziano próbę pobicia rekordu świata na 50 m. Mimo nie udanej próby zawody w tak fatalnych warunkach wczorajszej pogody uznać należy za udane.

Walasiewiczówna zabrała 0,4 sek. do pobicia rekordu, a doskonała Mit-tau przyszła o pół metra za p. Stasią. Wyniki techniczne: Panie: 50 m. 1) Walasiewicz 6,7 (rekord świata 6,4 sek.). 2) Mit-tau 6,8. 100 m. 1) Walasiewicz 13,0 sek. 2) Mit-tau 13,2. 500 m. 1) Mieszkowska 1:33,4. 2) Szeliga 1:40,8. Rzut dyskiem 1) Wajs Grętkiewicz 37,47 m. 2) Kropińska 35,20 m. Skok wzwyż: 1) Kotwiczówna 135. 2) Wajs-Grętkiewicz 135. 3) Kwaśniewska 130. 4) Mit-tau 130. Półmaraton: 100 m. 1) Piluch 11,6. 2) Starybrat 11,6. 200 m. Piluch 23,8. 2) Mieszkowska 26,4. 1000 m. 1) Mirowski 2:50,1. Okoński 1:57,7. 5.000 m. 1) Wier-

ŁÓDŹ, 9. 10. (Tel. wł.)

Nagły najazd Rumunów nie wywołał u publiczności łódzkiej należytego rezonansu. Być może, że był to jeszcze ciekawik po emocjach meczu ŁKS — Polonia, a po części zimno i zła pogoda wpłynęły na słabą frekwencję.

Rumunów widzieliśmy w Łodzi po raz ostatni w roku 1937 z okazji meczu międzypaństwowego. Trudno naturalnie o porównania dzisiaj, na podstawie występu jednego zespołu. W każdym razie stwierdzić można, że goście rumuńscy znają się na futbolu. Znać na nich dobrą szkołę. Akcje ich były ściśle powiązane, czym przewyższali team warszawsko - łódzki. Jeśli dodamy do tego dobre wyszkolenie techniczne, otrzymamy obraz gry, w której gospodarze nie odgrywali poważniejszej roli.

Na podstawie przebiegu gry Rumunów zasłużyli na zwycięstwo, aczkolwiek można mieć do nich pretensję o małą skuteczność przy przeprowadzaniu ataków, a jeśli chodzi o lewą stronę napadu, to można mu zarzucić wprost indolencję strzałową. Wszystko to jednak nie usprawiedliwia sukcesu gospodarzy, tak bowiem nazwać wypada wynik remisowy, na który złożyło się zarówno dokuczliwe zimno, bezsprzecznie nie sprzyjające Rumunom, przewyżczającym do gry w lepszych warunkach klimatycznych, jak i ciemność, kiedy padły obie bramki dla Teamu, a wreszcie i rzut karny, który sędziowie wywołał nawet u naszych graczy.

Rumuni grają systemem WM. Cofnięty do tyłu środkowy pomocnik Mari był ostoją całej defensywy. Trzymała się ona tak dobrze, że łącznicy nie wahał się iść daleko wprzód. Mari był też bodaj jedynym z najlepszych graczy nie tylko wśród swoich, ale w ogóle na boisku.

W ataku do przerwy grano prawą

stroną, zaś po przerwie więcej lewą Farkas — Bundig.

Obydwaj skrzydłowi dysponowali dobrym biegiem, umieli centrować, tylko nie próbowali nigdy strzelać. Para obrońców była technicznie bez szerszego. Rozwiązywała pewnie problemy taktyczne, grała przy tym miękko, jakby w obawie o kontakt z przeciwnikiem.

W bramce grał Polak Sadowski. Za przepuszczone bramki nie ponosi winy. Kilkakrotnie interweniował w sposób zdradzający duży talent i rutynę.

Team był nieszczerliwym złośliwym ze wszystkich słabych punktów łódzian i warszawian. Cyganik grał do przerwy na lewej stronie, mając obok siebie u-

Wyciąć i zachować
KUPON KONKURSOWY
„PRZEGLĄDU SPORTOWEGO”
Nr 3

porczywie wózkującego Łęca i solistę Kohutą.

Po przerwie przetasowano cały napad. W rezultacie zdeterminowani chłopcy grali każdy na swoją rękę.

W pomocy jasny punkt stanowił Szczurek, nie rozumiał się jednak z łódzkimi partnerami. W obronie Włodarczyk lepszy, niż Wachsmann, ale i tu dawał się odczuwać brak sgrania.

Pisarski w bramce jest wielką omyłką. Wydaje nam się, że obydwaj bram-

Dwie porażki Sparty na boiskach Anglii

W drugim występie na ziemi angielskiej praska Sparta spotkała się z Birmingham City. Pierwsza połowa meczu, zakończona wynikiem 1:1, nie zapowiadała przegranej Czechów, mimo, że atak ich, dobry w polu, zawodził pod bramką. Wiele pewnych sytuacji podbramkowych nie zostały przez nich wykorzystanych. Strzelano niezbyt celnie lub słabo, prosto w ręce bramkarzowi drużyny angielskiej.

W 28-ej min. gry Sparta zdobywa

karne Legii są o klasę lepsi od łódzianina.

Gra toczyła się pod znakiem przewagi gości. Mimo 8-miu bramek nie była jednak emocjonująca.

Pierwsza bramka padła już w pierwszej minucie ze strzału Farkasa. W 30 sekund później Łęca wyrównał. W 27 min. Florian zmienił stan gry na 2:1, w 41-ej Kohut z przeboju wyrównał. Po przerwie w 5-ej min. Florian zdobył trzecią bramkę, a w 16-ej Lungu poprawił wynik na 4:2. W 21-ej min. gdy już było dość ciemno, Sidor użył trzecią, a w dziesięć minut później Łęca czwartą i wyrównującą bramkę.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

CFR: Sadowski, Apollizau, Azbetianu, Guricato, Mari, Tenasescu, Lungu, Mihailescu, Florian, Barcas, Bundig.

Team: Pisarski, Wachsmann, Włodarczyk, Wasko, Szczurek, Kopera, (Dawidowicz), Sidor, Kohut, Łęca, Cyganik, Gwoździński.

Sędziował p. Sperling. Widzów około 2.500. (uk)

Międzynarodowy debiut hokeistów na trawie

POZNAN, 9. 10. (Tel. wł.) — W dniu 20 b. m. w Poznaniu odbędzie się pierwszy mecz międzynarodowy w Polsce w hokeju na trawie. Mianowicie zapowiedziano swój przyjazd mistrzowska drużyna Czechosłowacji „Pachali”, która rozegra spotkanie z zespołem „Czarnych”.

W drugim występie na ziemi angielskiej praska Sparta spotkała się z Birmingham City. Pierwsza połowa meczu, zakończona wynikiem 1:1, nie zapowiadała przegranej Czechów, mimo, że atak ich, dobry w polu, zawodził pod bramką. Wiele pewnych sytuacji podbramkowych nie zostały przez nich wykorzystanych. Strzelano niezbyt celnie lub słabo, prosto w ręce bramkarzowi drużyny angielskiej.

W 28-ej min. gry Sparta zdobywa

prowadzenie ze strzału środkowego napastnika Hajka. Wynik ten jednak nie utrzymuje się długo, gdyż kontratak Anglików przynosi im w 2 min. później wyrównanie, uzyskane przez Triggę. W 12-ej min. po przerwie nowy punkt dla gospodarzy zdobywa Jones, a w 7 min. później, strzelec pierwszej bramki dla Anglików, Trigg przypieczętował zwycięstwo Anglików, ustalając wynik na 3:1.

Trzeci mecz mistrza Czechosłowacji rozegrany z Derby Country w Londynie, przyniósł Czechom nową porażkę w stosunku 3:2. Do przerwy wynik meczu brzmiał 1:1. Mecz cieszył się znacznym zainteresowaniem publiczności i zgromadził 15.000 widzów.

W drużynie angielskiej wspaniale zaprezentował się środkowy napastnik Carter Doherty. W 30 min. pierwszej połowy niski strzał Ceja zdobywa Sparcie prowadzenie. Kilka minut później wyrównuje Stamp.

Druga połowa gry upływa pod znakiem przewagi Anglików. Czesi przechodzą do defensywy i przez dłuższy czas bramkarz był najbardziej czynnym ich zawodnikiem. W 10 min. po przerwie z podania Stampa Doherty lokuje piłkę w siatce, a w 26 min. Stamp posyła ją teraz głową. W 29 min. Vejroda zdobywa drugą i ostatnią bramkę dla Czechów.

W Polsce mistrzostwa Europy w koszykówce żeńskiej

PUWF w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych wyraził zgodę na organizację II mistrzostw Europy w piłce koszykowej drużyn żeńskich w 1948 roku w Polsce przez Polski Związek Piłki Ręcznej

Trzykrotnie już ogłaszałyśmy warunki udziału w Konkursie „Kto będzie mistrzem piłkarstwa polskiego na rok 1946?”

Okazuje się, że mimo dokładnego omówienia, znajdujących się wciąż jeszcze Czytelnicy, którzy nie orientują się zupełnie.

M. i. otrzymaliśmy wczorajszą pocztą od Łopuszyńskiego Zbigniewa z Warszawy (Zoliborz) oraz Strumlińskiego Zdzisława z Marszałkowskiej 4 w Warszawie koperty z kuponem nr. 2.

Kupony te naturalnie są nieważne i nie będą wzięte pod uwagę przy rozdziale premii.

Przypominamy więc raz jeszcze, że warunkiem uczestniczenia w konkursie naszym jest nadesłanie czterech kolejno numerowanych kuponów konkursowych.

Do tej pory ukazały się już dwa, trzeci zamieszczaamy dzisiaj, a czwarty w najbliższym numerze.

Należy więc poczekać, zebrać wszystkie cztery kupony, w czwartym wypełnić wszystkie podane rubryki i dopiero wówczas wszystko to razem wpakować do koperty i wysłać, względnie doręczyć w Redakcji „Przeglądu Sportowego”, Warszawa, ul. Mokotowska 3.

Kto odgadnie, jak wyglądać będzie ostateczna tabela klasyfikacyjna finałowych rozgrywek o mistrzostwo Polski w piłce nożnej, ten będzie miał szansę na zdobycie

5000 zł.

o ile poda trafnie kolejność wszystkich czterech drużyn uczestniczących w finale.

Poza tym wyznaczyliśmy dalsze nagrody w wysokości

3000 zł.

i dwie dalsze po

1000 zł.

O ile większa ilość Czytelników nadesłałoby trafne rozwiązania, wówczas o rozdziale nagród zadecyduje losowanie, naturalnie z udziałem uczestników konkursu.

Przypominamy więc raz jeszcze:

1) Zebrać wszystkie cztery kupony, 2) kupon nr. 4 wypełnić ściśle według podanych w nim rubryk; 3) włożyć do koperty i odesłać pocztą, względnie doręczyć w Redakcji „Przeglądu Sportowego”, Warszawa; Mokotowska 3.

Sekcja hokejowa Pomorzana z Torunia, która w ubiegłym roku obok Cracovii była najlepszym zespołem w Polsce, intensywnie zabrała się do treningów kondycyjnych, które prowadzi znany hokeista i piłkarz Osmański Grol

Z ostatniej chwili

Depesza od Węgrów w drodze

POZNAN, 9. 10. (Tel. wł.) — PZB do tej pory jeszcze nie otrzymał odpowiedzi z Budapesztu na swą depeszę, w której prosi o podanie ścisłej daty przyjazdu drużyny węgierskiej do Katowic. Telegram z Pragi spodziewany jest za chwilę.

Po meczu POLSKA - SZWECJA spotkanie z ANJA

POZNAN, 9. 10. (Tel. wł.) — Dziś PZB otrzymał dokładny i wyczerpujący list od Związku Szwedzkiego, w którym Szwedzi bardzo dziękują za zaproszenie do Polski na dzień 6. 11., ale skorystają z niego nie są w stanie, a to dlatego, iż 1. 11. walczą w Kopenhadze z Danią. Na dalszą wycieczkę do Polski bokserzy szwedzcy nie mogliby już uzyskać przedłużenia urlopu.

Natomiast Szwedzi jeszcze raz zapra-

Sowiński zamiast

Koziołka

POZNAN, 9. 10. (Tel. wł.) — W ostatniej chwili kapitan PZB zmienił skład drużyny polskiej przeciwko Węgrom, wystawiając w wadze lekkiej Sowińskiego (Pomorze) w miejsce Koziołka (Poznań).

Kto będzie mistrzem Anglii w wadze średniej

28 października odbędzie się w Albert Hallu w Londynie spotkanie pięciarce o mistrzostwo Anglii w wadze średniej, w którym Ernie Roderick będzie bronił tytułu mistrza w walce z Vince Hawkins, przeciwnikiem Marcela Cerdana z mistrzostw Europy.

Będzie to drugie z kolei spotkanie o mistrzostwo Anglii tych dwóch pięciarzy. Poprzednie, rozegrane w maju 1945 r., wygrał po ciężkiej walce Roderick na punkty. Roderick jest obecnie mistrzem w dwóch wagach: półśredniej i średniej. (z)

Włosko-francuski pojedynek w Paryżu w wadze półciężkiej

Mistrza Włoch wagi półśredniej Egisto Peire nosi się z zamiarem stoczenia walki o mistrzostwo Europy z Ernie Roderickiem, mistrzem Europy. Przed tym jednak spotka się z Omarem Koudiri (Frc), z którym ma już zakontraktowaną 12 rundową walkę w Paryżu, uważaną przez prasę włoską za półfinał mistrzostw Europy w wadze półśredniej.

Spotkanie Peiro — Koudiri budzi na granicę wielkie zainteresowanie, ponieważ Włoch jest ogólnie uważany za jednego z najbardziej obiecujących pięciarzy w swej wadze w Europie i zarazem poważnym pretendentem do tytułu mistrza.

Cyfrę mówią...

9-ty raz walczyliśmy z Węgrami

Dotychczasowy bilans 70:58 pkt. dla Polski

Niedzielny mecz pięciarski w Katowicach naszej reprezentacji z 8-ką Węgry jest 9-tym spotkaniem obu reprezentacji, a 52-gim międzynarodowym spotkaniem polskiej 8-ki bokserów.

W bilansie powojennym jest to pierwsze spotkanie z Węgrami i 3-cie z kolei nasze spotkanie międzynarodowe (dwa z Czechosłowacją, wygrane w Łodzi 10:6 i przegrane w Pradze 2:1. 46 — 7:9, nie licząc turnieju słowiańskiego w Pradze).

Spotkanie katowickie zastaje nas, jeśli chodzi o wyniki, osiągnięte po wojnie, z bilansem dodatnim: w 2-ech meczach stosunek pkt. 17:15 na naszą korzyść.

Z Węgrami zmierzaliśmy się poraz 9-ty. Pierwszy mecz rozegraliśmy 18-cie lat temu, dokładnie 3 listopada 1928 r. w Budapeszcie, w okresie, kiedy boks węgierski grał pierwsze skrzypce w Europie, a myśmy raczej zglądali. Nie było dziwnego, że ulegliśmy wówczas „Jaskini lwa” dość wysoko 5:11, bynajmniej zresztą nie kompromitując się, przyczyną sramy Węgrzy przyznawali, iż orzeczenia sędziowskie były dla nas krzywdzące i wynik 7:9 byłby bardziej sprawiedliwy. Barw polskich bronił wówczas wg. kolejności wag: Forlański, Głon, Karaśkiewicz, Górny, Arski, Seidel, Tomaszewski, Kupka. Tylko Kupka, jeden z największych talentów pięciarskich, jakie posiadaliśmy, wygrał swoją walkę i to bez wyniku nokautu — 8:3 w 2-jej rundzie. Arski, Seidel i Tomaszewski zremisowali. Przewaga Węgrów uwidoczniła się zwłaszcza wysoko w wadze lekkich.

Od tej pory różnica stopniowo zalewała się. W ostatnich okresach przedwojennych pięciarstwo polskie dominowało wyraźnie nie tylko nad Węgrami.

Następne spotkanie rozegrała nasza 8-ka z Węgrami 12 maja 1929 r. w Warszawie. Wyniki remisowe 8:8, dalej: w Poznaniu (8. III. 1931) mecz wygrany 10:6, w Budapeszcie (18. 4. 34) przegrana 6:10, w Poznaniu (10. 2. 35) wygrana 9:7, w Warszawie (29. III. 37) — wygrana 10:6, w Budapeszcie (10. 4. 38) remis 8:8. Wynik, który sprawił nam wówczas srogi zawód (Węgrzy prowadzili już 8:0!) liczone są bowiem ogólnie z wysokim zwycięstwem Polaków. Byliśmy wtedy w okresie największych triumfów (z mistrzostwem drużynowym Europy włącznie w 1937 r. w Mediolanie). Pocięzono się jednak tym, że był to pierwszy remis, używany z Węgrami u nich w domu, w Budapeszcie, co mimo wszystko, udawało się nie wielu amatorskim zespołom w Europie.

Pewną niewątpliwą goryczą i lekką za-

Debiutanci w drużynie polskiej zdają egzamin w meczu z Węgrami

KAZDY mecz międzypaństwowy w boksie w okresie powojennym jest dla nas zagadką. Zagadką było pierwsze spotkanie z Czechosłowacją, jakkolwiek już dziś znamy naszych sąsiadów zachodnich, jak własną kieszeń.

Węgrzy stanowią dla nas znaki zapytania, jakkolwiek Warta odbyła tournée po Węgrzech, a ostatnio podróżowali po Polsce kolejarze madszarscy. Mecz międzyklubowy nie daje nigdy wyczerpującego rzutu oka na sytuację i nawet mogą łatwo wprowadzić w błąd.

Nie ulega wątpliwości, że przystępujemy do pierwszego spotkania z Węgrami w niekorzystnych warunkach.

Niekorzystne warunki

1 Boks polski od czasów sukcesów w Mediolanie i Dublinie cierpi na pewnego rodzaju chorobę, którą byśmy nazwali kompleksem wielkości. Ciągłe nam zdaje się, że mimo zadanych ran podczas wojny, jesteśmy pierwsi w Europie, że cały świat stanął i nie robi postępów, a nasz boks jest ciągle najlepszy na starym świecie. Może dlatego jesteśmy zbyt pewni siebie. Przystępujemy do spotkań międzynarodowych ze zbyt wielkim zaufaniem w swe możli-

wość, a za mało poświęcamy pracy przygotowaniu zawodników do poważnych spotkań.

2 Doświadczenia z Pragi są dla nas przykre. Zajęliśmy trzecie miejsce. Lokatę tę zawdzięczamy właśnie zbyt niemu zaufaniu w swe sily i słabemu przygotowaniu zawodników. Nie ulega bowiem wątpliwości, że nasi bokserzy, wzięwszy jeszcze pod uwagę tak ciężki turniej, nie byli właściwie wcale przygotowani kondycyjnie. Powiedzmy szczerze, wszyscy nasi rywale w Pradze przewyższali nas pod względem przygotowania. Dziś sytuacja wcale nie zmieniła się na lepsze.

3 Osemka nasza jest dziś blada, ale nie jest groźna. Może po raz pierwszy od dłuższego czasu Polska posiada słabe punkty, na które trudno nam liczyć. Nie mamy szkieletu tego żelaznego szkieletu, który decydował o zwycięstwie, nawet w wypadku, gdy komuś z zawodników powinęła się noga, czy też padł ofiarą sędziów punktowych.

Słabe i mocne punkty

Przyjrzyjmy się z bliska naszej drużynie.

A więc Bazarnik, po raz pierwszy występujący w reprezentacji. Niema

on żadnej rutyny międzynarodowej. Nie możemy go więc zaliczyć do punktów murowanych, a raczej do niepewnych.

Grzywacz również po raz pierwszy startuje w meczu międzynarodowym. A jednak turniej w Pradze napewno dał mu wiele doświadczenia. Słazak jest niewątpliwie bokserem o klasie międzynarodowej i zaliczamy go do silnych punktów.

Antkiewicz — to wielki eksperyment. Kapitan związkowy został z pewnością zasugerowany sukcesami pięciarzy ZSRR w Pradze i zapragnął mieć w drużynie pięciarza „bombardiera” o bardzo silnych ciosach. Kapitan jednak zapomniał, że jeśli wystawia się tego rodzaju boksera, to trzeba być w stu procentach pewnym jego kondycji fizycznej. Nie przeczymy, że tak jest — ale wolelibyśmy być najzupełniej pewni. (Trudno nam zapomnieć żalosnej walki Rogalski — Antkiewicz).

Jeszcze raz podkreślamy — start Antkiewicza, to coś w rodzaju baccarat... albo szlagier, albo zupełna klapa.

Koziołek nadal pozostał w reprezentacji, mimo słabych startów w Pradze. Jeśli ponownie trafi na miernego przeciwnika, nadrobi rutyną swe dzisiejsze braki w kondycji fizycznej i pracy nóg, ale gdy stanie oko w oko z extra klasą — to marne mamy widoki.

Oleńnik startuje po raz pierwszy. Mamy nadzieję, że i jemu Praga dała dużą dozę doświadczenia. Nabraliśmy do łodzinia zaufania i mamy nadzieję, że tak ambitny, a nadto wyszkolony pięciarz zdobędzie swe punkty. W każdym razie jesteśmy w stu procentach pewni, że będzie walczył do ostatka.

Nowara jest również nowicjuszem. Nie jest gwiazdą w rodzaju Koczyskiego, Chmielewskiego czy Pisarskiego, ale jest dobrym technikiem-bokserem, rozumiemy to, co jest sztuką pięciarską. Przez ostatnie miesiące słażak zrobił duży krok naprzód. Szkoda tylko, że Nowara jest pięciarzem zbyt filigranowym bez dynamiki i zrywów.

Start Koczyskiego nie jest pewny. Kto ewentualnie zastąpi go, do tej pory nie wiadomo. W każdym razie jeśli „Kolkla” będzie walczył, to jest naszym najpewniejszym punktem i to nawet w kategorii półciężkiej.

POLSKA — WĘGRY	
3.XI.28 w Budapeszcie	5:11
12.V.29 w Warszawie	8:8
8.III.31 w Poznaniu	10:6
18.IV.34 w Budapeszcie	6:10
10.II.35 w Poznaniu	9:7
29.III.37 w Warszawie	10:6
10.IV.38 w Budapeszcie	8:8
12.II.39 w Poznaniu	14:2
	70:58 pkt.

W meczu katowickim Szymura reprezentować będzie barwy Polski poraz 17 (nie wliczając mistrzostw Europy i turnieju słowiańskiego w Pradze) i jest po Piłacie (20 walk) i Czortku (19 walk) trzecim z kolei na liście naszych reprezentantów, którzy stoczyli największą ilość spotkań z Białym Orłem na pierśsiach.

Koczyski (z 13-ma walkami) jest o bok Chmielewskiego, Pisarskiego, Rotkowskiego i Majchrzyckiego na pozycji w tej liście 8-jej. Ale Koczyski posiada inny wspaniały rekord, nie osiągnięty dotychczas przez żadnego pięciarza polskiego. W 13-tu dotychczasowych walkach w reprezentacji Polski ma wszystkie 13-cie walk wygranych!

Podobnie 13 walk w reprezentacji Polski ma na swym koncie Koziołek (9 wygranych, 4 przegrane).

Bazarnik, Grzywacz, Antkiewicz, Oleńnik i Nowara przywdziewają w meczu międzynarodowym z Węgrami koszulki z Białym Orłem po raz pierwszy.

SAMOCCHODOWA MAPA POLSKI

OPACOWANA WG. NAJNOWSZYCH ŹRÓDEŁ

Nakład Polskiego Związku Motocyklowego

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH

Cena zł. 150.—

GŁÓWNA KSIĘGARNIA WOJSKOWA

w Łodzi, Piotrkowska 47

POLECA

OSTATNIE NOWOŚCI WOJSKOWEGO INSTYTUTU NAUKOWO-WYDAWNICZEGO W ŁODZI

Podręcznik kierowcy pojazdów mechanicznych

Przełożony ze źródeł obcych i uzupełniony przez: Pplk. art. O. W. Enoch, ppłk. dypl. K. Surdykowski, mjr. inż. Cz. Wójcicki. Wyczerpujący podręcznik z dziedziny samochodowej, nauka i przepisy jazdy, znaki drogowe. Moc i zużycie materiałów pędnych i pojazdów mechanicznych. Urządzenia dla sprawdzania pracy silników. Droga hamowania. Oporu ruchu. Tablice liczbowe. Obsługa motocykla. — Str. 336. Ilustracji 450 wraz z tablicami wielobarwnymi. Cena zł. 400.

Litar Tadeusz: Silniki pojazdów mechanicznych

Poszukiwany fachowy podręcznik dla mechaników pojazdów mechanicznych, wszelkich typów, bogato ilustrowany, opracowany według najnowszej techniki. Str. 386. Ilustracji 350. Cena zł. 400. Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Cholewa zawieszony

KRAKÓW. Zarząd TS Wisła na posiedzeniu w dniu 8 bm zawiesił w prawach członka TS Wisła Wiktora Cholewę, zawodnika pierwszej drużyny za niesubordynację wobec klubu.

Cholewa nie stawiał się przed Sądem Dyscyplinarnym klubu, wzywany celem usprawiedliwienia się z absencji na zawodach Wisły z Czuchajem i Polonią warszawską, mimo, że w tym drugim wypadku był widziany wśród publiczności na... galerii.

Jest tajemnicą publiczną, że o Cholewę zabiegał AKS, który wyrobił mu posadę technika hutniczego wraz z kompletnym mieszkaniem w Chorzowie. Tymczasem na przeszkodzie stanęły przepisy, no i pewna moralność, obowiązująca nadal każdego zawodnika wobec macierzystego klubu.

Lepiej późno...

Mistrzostwa juniorów WOZPN

Finałowe rozgrywki o mistrzostwo juniorów WOZPN czekały się realizacji dopiero teraz. Jest to trochę późno, a tym bardziej, że i pogoda staje się coraz bardziej nieodpowiednia.

Mecze eliminacyjne juniorów odbywały się dotychczas w czterech grupach. Pierwsze miejsce w grupach zajęli: Znicz, Mokotów, Radość i Koło. Sprawa pierwszeństwa w ostatniej grupie była dość długo niejasna. Drużyny Kola i Syreny miały równą ilość punktów i na 6. 10. wyznaczone były nawet decydujące zawody. Tymczasem zawody te nie odbyły się z powodu zbyt późnego wyznaczenia ich (3 dni), a WG i D dozwodził w ostatniej chwili do wniosków, że są one i tak niepotrzebne, ponieważ drużyna Kola jest i bez dogrywek mistrzem grupy. Tak więc finały juniorów odbędą się bez Syreny, która niewątpliwie ma w okręgu najsilniejszą drużynę.

Zgodnie z terminarzem, mistrz okręgu w klasie juniorów wyłoniony zostanie do 23 b. m. (a)

Zmiany w terminarzu rozgrywek kl. A Warszawy

WG i D WOZPN odwołał wszystkie zawody Polonii. W związku z jubileuszem 25-lecia istnienia Sarmaty w dniu 13. 10., w którym wezmą udział 3 drużyny kl. A, odwołane zostały także mecze: Marymont — Bzura, Syrena — Spółem oraz Skra — Znicz. Aby nie tracić terminu wyznaczono inne pary, a mianowicie: Ruch — Bzura i Syrena — Skra. Ten ostatni mecz rozegrany zostanie w ramach czwórmeczu jubileuszowego Sarmaty.

W ten sposób w najbliższą niedzielę rozegrane zostaną tylko trzy mecze mistrzowskie w kl. A: Pogoń — Legia (w Grodzisku), Grochów — Jedność (Podkarbska) i Syrena — Skra (Młynarska).

O mistrzostwo juniorów grać będą: Radość — Koło (w Radości) i Znicz — Mokotów (w Pruszkowie). O wejście do kl. B: Świt — Mazur (w N. Dworcu). (a)

MIĘDZYNARODOWY »CYRK« PINGPONGOWY

organizuje mistrz świata R. Bergman

(Korespondencja własna „Przeglądu Sportowego”).

Londyn, w końcu września.

W jednej z największych londyńskich gazet niedzielnych „Sunday Chronicle” wydrukowany został bardzo sensacyjnie ujęty wywiad z najsławniejszym obecnie pingpongistą świata, Ryszardem Bergmanem, który jest, jak wiadomo, Polakiem, zamieszkałym od kilku lat w Anglii.

Bergman odniósł wielki triumf na tegorocznych mistrzostwach świata, po których zyskał sobie wymowny przydomek „Tilden tenisa stołowego”.

Pragnę jak najbardziej upodobnić się do niedoścignionej do dziś amerykańskiej wedy białego sportu, Bergman zdecydował się na stworzenie wielkiego zespołu pingpongowego, z którym pragnie objechać cały świat. Byłoby to coś w rodzaju „cyрку pingpongowego”, który występowałby za grube pieniądze w charakterze zawodowego zespołu i jednocześnie miałby wyłączne prawo organizowania mistrzostw świata dla zawodowców.

Lista graczy, których Bergman pragnie zaprosić do swego „cyрку”, obejmuje wszystkich wirtuozów celulozowej piłeczki: Vana (Czechosłowacja — mistrz świata z r. 1945), Barna (Węgry — mistrz świata z r. 1939), Leibster (Austria), Amourette (Francja), Johnny Loach (Anglia), Benny Casofsky (USA), oraz dwóch Polaków — Bergman i Erlich. Być może, że zostanie ona uzupełniona jeszcze paroma innymi nazwiskami.

— Nie będę bronił tytułu mistrza świata dla amatorów w marcu roku przyszłego w Paryżu — oświadczył Bergman — natomiast wezmę udział w organizowanych przeze mnie mistrzostwach świata dla zawodowców o nagrodę 500 funtów szterlingów.

Według projektu Bergmana do zespołu „cyрку” wejdzie na 12 najsłynniejszych graczy, którzy rozegrają systemem „każdy z każdym” mistrzostwa świata dla zawodowców. Pierwsze rozgrywki odbędą się w Manchester, Liverpool i Birmingham, a finały w Wembley. Celem osiągnięcia jak największej atrakcyjno-

ści, a zarazem... zebrania najwięcej pieniędzy za wstępy, Bergman zawarł już umowy z właścicielami największych sal w wyższych wymienionych miastach i obecnie rozsyła po całej W. Brytanii wspaniałe pod względem reklamowym plakaty.

po rozegraniu mistrzostw świata w Wembley, cały „cyrk” uda się do Stanów Zjednoczonych na wielkie tournée.

Na zakończenie projektowane jest urządzenie w Madison Square Garden w Nowym Jorku wielkiego turnieju, w którym obok 12-tu gwiazd „cyрку Bergmana” wzięliby także udział czelwici zawodnicy z mistrzostw świata dla amatorów (marzec, 1947 r. — Paryż), zwabowani po turnieju paryskim przez Bergmana oraz zachęceni możliwościami wyjazdu do Ameryki i niezłych zarobków.

Jak więc widzimy, Bergman robi to samo w tenisie stołowym, czego w swoim czasie dokonał Tilden w lawn-tenisie.

Ciekawi jesteśmy czy „Bergmann's Table Tennis Circus” — tak nazwana została impreza polskiego pingpongisty — „chwyci” i czy zdoła ona istotnie zgromadzić najlepsze gwiazdy malej rakiety z 9-ciu różnych narodowości — jak to obiecuje Bergman. OL

WARUNKI PRENUMERATY

od 1 sierpnia 1946 roku
miesięcznie . . . . . zł. 40.—
kwartalnie . . . . . zł. 120.—
Wpłacać wyłącznie na adres Administracji — Warszawa, ul. Mokotowska 3

„Przegląd Sportowy”.

CENY OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia drobne 10 zł.
za 1 mm poza tekstem szerokości jednej spłaty — 25 zł., za 1 mm w tekście szerokości jednej spłaty 30 zł., tłustym drukiem 100% drożej.

DO P T PRENUMERATORÓW

zwracamy się z uprzejmą prośbą o wpłacanie na konto PKO I or 1923 należności za prenumeratę Przeglądu Sportowego do 20-go każdego miesiąca z wyraźnym podaniem nazwiska i adresu.

Akcesoria samochodowe i motocyklowe. Silniki spalinowe i elektryczne. Sprężarki. Zespoły elektryczne. Motopompy. Łodzie motorowe. Silniki przyłączone do łodzi i kajaków. Artykuły techniczne.

Inż. C. Kołodziejski

Warszawa, ul. Marjańska 89

Państwowa Komunikacja Samochodowa

AUTOBUSOWA

Komunikacja Międzynarodowa

TRANSPORTY

MASOWE I DROBNICOWE

PRZEGLĄD MOTORYZACYJNY Nr 1

CZŁOWIEK I MASZYNA W WALCE O POSTĘP Ziarno

Rozpoczynamy nowy etap motoryzacji Polski

DZIŚ wojna ma inne oblicze — pisze Sienkiewicz w krótkim, lecz bardzo wymownym opisie bitwy pod Koronowem. Różnicę tę rozumiał znakomity pisarz, jako metodę walki, która zmienia się z dnia na dzień, z wojny na wojnę na coraz bardziej bezwzględne mordowanie przeciwników.

Wraz z metodą wojny zmienia się i jej technika. Wszystko, co geniusz ludzki obmyślił zdołał, zaczęło służyć celom wojennym, wszystko, co w czasie pokoju pomogło do rozwoju komunikacji — w czasie wojny było „mobilizowane” do walki z przeciwnikiem, który coraz bardziej wyrzekał się starej poczołwej „szkapy” na rzecz rumaków stalowych ustrzyżonych, opancerzonych, coraz szybszych, coraz bardziej morderczych.

Motoryzacja...

Ona to w pierwszym rzędzie służyła wojsku w ostatniej rozprawie ostatej. Czy to jeśli chodzi o transporty wojsk na dalsze i bliższe dystanse, czy też tam, gdzie teren pozwolił na użycie zmotoryzowanej artylerii, czy innej broni pancernej — tam motor spalinyowy oddał usługi olbrzymie.

Żeby jednak można było zmobilizować motoryzację — trzeba było ją najpierw przeprowadzić.

I tu jest jeden, jedyny bodaj we wszystkich sprawach zbrojeniolowych szczęśliwy moment, że motoryzacja wzmagając obronność narodu na wypadek wojny, wymagała w czasie pokoju jego możliwości gospodarcze.

Ten sam ciężarowy samochód, który w czasie wojny służył do transportu wojsk czy amunicji, ten sam motocykl, który w czasie wojny służył do błyskawicznego przerzucania niektórych jednostek, czy rozkazów — w czasie pokoju przydał się do każdego celu transportu handlowych, jak i wyczynów sportowych. Ten sam szofer taksówki czy autobusu, ten sam motocyklista, może w razie wojny użyć swój fach w celach wojennych po bardzo krótkim przeszkoleniu. Ta sama ilość, choćby największa, która przygotowywana była na wypadek wojny — może być teraz w czasie pokoju użytkowana dla celów handlowych, transportowych i komunikacyjnych.

Jednakże nie należy zapominać, że motoryzacja, to: samochód, motocykl, kierowca i — łożo. Te cztery czynniki, to znaczy dobre samochody, dobre motocykle, dobrzy kierowcy i wielka ilość jednych i drugich składa się na tę motoryzację, o której mówimy.

Wierząc, że propaganda tych spraw musi przynieść dobre rezultaty — rozpoczynamy na łamach „Przeglądu Sportowego” wydawanie kolumny motorowej, w której zamieszczać będziemy artykuły na tematy motoryzacji lub z motoryzacją pośrednio związane.

Będzie więc naszym zadaniem omówienie techniczne każdego modelu motocykla, czy samochodu, jakie kursują na polskich drogach, poruszanie

bolące kierowcy zawodowego czy amatora, sprawy drogowe i sprawy sportowe. Sport motorowy w Polsce ma już za sobą bogatą tradycję i wzbudził wśród szerokiego warstwu olbrzymie zainteresowanie — dowodem czego, że w szeregach Polskiego Związku Motocyklowego mamy już ponad 4-ry tysiące motocyklistów zrzeszonych w około 200-tu klubach rozsiadanych po całej Rz. Polskiej.

Chodź nam o to, żeby przez mocne pchnięcie motoryzacji naprzód wyjść z zakłętą koła złych dróg, na których rozbijają się nieliczne samochody i motocykle.

Musimy ruszyć naprzód — by wciąż gnać jaknajbardziej masy społeczeństwa do współpracy w odbudowie zniszczonego taboru motorowego i do współpracy w odbudowie sportu motorowego.

Jednym z pierwszych, który ruszył po wojnie motoryzację z martwego

punktu naprzód, jest Polski Związek Motocyklowy, w którym grupka miłośników tego sportu doprowadziła do tego, że w krótkim czasie tysiące motocykli przelatuje przez polskie szosy w sprawach organizacyjnych, zawodowych i sportowych. Kilkaście zorganizowanych na skalę europejską imprez daje najlepsze świadectwo teźny organizacyjnej tego Związku, to też opinia Władz Naczelnych sportu polskiego stwierdziła, że Związek ten jest dziś jednym z pierwszych w Polsce.

Narazie możemy z radością zanotować tylko tyle, że rośnie zrozumienie dla spraw motoryzacyjnych. Przecież i my musieliśmy dać satysfakcję naszym Czytelnikom, którzy szukają tych tematów, musieliśmy zacząć pisać, bo za interesowanie jest ogromne. Dziś już mały chłopiec 12-letni wie nie tylko jaki jest najlepszy motocykl, ale sam pierwszorzędnie prowadzi maszynę, bierze udział w zjazdach plakietowych i gwiazdowych,

startuje w zjazdach zręczności, zbierając cenne nagrody.

A w dalszej perspektywie musimy jednak walczyć, by stworzyć tę wielką gałąź przemysłu, która podnosi gospodarczo Państwo, bo likwiduje bezrobocie, a co za tym idzie podnosi siłę nabywczą szerokich mas i usprawnia handel.

Dość już mamy przyglądania się obcym, którzy poprzeczali swoje państwa olbrzymimi autostradami, po których pędzą setki tysięcy samochodów, dość już mamy sennie zadumy nad wyboistymi drogami, dość „furmankozacji”, która się wlezie po wszystkich szosach naszego kraju.

Musimy ruszyć naprzód. W wydęgu gospodarczym i organizacyjnym państw, mimo największych strat i zniszczeń, jakich doznaliśmy, musimy stanąć na wysokości zadania, budując państwo silne, oparte o zdrowe podstawy.

Przybyliki Telesor

Józef Docha

20 lat pracy PZM

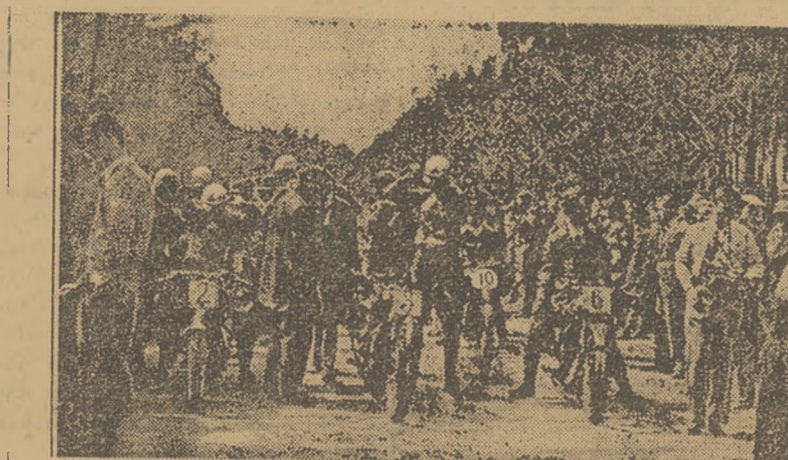
pasmem wysiłków fanatyków sportu motocyklowego

20 lat pracy P. Z. M. to pasmo wysiłków fanatyków sportu motocyklowego nad jego rozszerzeniem, zaszczepieniem zamiłowania do motoru w naszym społeczeństwie. Praca ta napotykała na wiele przeszkód.

Zaczniemy kolejno od r. 1926, t. j. czasu zorganizowania P. Z. M. naczelnej organizacji sportu motocyklowego w Polsce. Rok 1926 to jeszcze okres lat powojennych, a zatem okres leczenia ran po zawierusze, okres ulepszenia organizacji państwowej, okres narodzin pierwiastka motocyklisty w Polsce. Brak fabryk motocyklowych własnych, siłą rzeczy zmusił do korzystania ze sprzętu zagranicznego, przeważnie demobilu wojny światowej, a zatem ciężkie maszyny, jak Indian, Harley Davidson i motocykle paru fabryk europejskich z zastosowaniem pasów jako połączeń napędowych.

To też kiedy sięgnęliśmy pamięcią do obrazu sportu z lat 1926, to wyczyny naszych dzisiejszych seniorów, jak Ryher, Rudowski, Michalak, Chłaski, Duma i wielu innych należały do pełnych trudu i znoju wymagające często pełnia maszyn przez 0.75 lub 0.5 trasy, a przeciętna wyścigu dochodziła do 50 km. na gods. Były to rzeczywiście indywidualne wyczyny naszych seniorów, nieleczone bowiem kluby stawiły dopiero pierwsze kroki organizacyjne, które siłą rzeczy były na prymitywnym poziomie organizacyjnym.

Stopniowe krystalizowanie się stosunków gospodarczych i handlowych kraju pozwoliło na zawarcie umów z zagranicą i zorganizowanie przedstawicielstwa motocyklowych, lecz z kolei mylnie stanowisko władz skarbowych, które obłożyły dużymi podatkami posiadaczy pojazdów mechanicznych, zahamowało sa-

Start na Strudzie do wyścigu o mistrzostwo Warszawy.

moistny pęd do zmotoryzowania się. — Dopiero lata 1935—39 stworzyły dość przychylną atmosferę zarówno dla motocyklisty handlowego, jak i sportowego.

W zarządzie P. Z. M. znaleźli się lu-

Wspaniała rewia motorów zobaczy Warszawa 12 i 13 bm.

W nadchodzącą niedzielę Warszawa gości motocyklistów z całej Polski. — Zjazd zorganizowany jest w ramach uroczystości Święta Motocyklowego z okazji 20-lecia Polskiego Zw. Motocyklowego. Organizacji święta podjął się Międzyklubowy Komitet Organizacyjny.

Program przewiduje: Ogólnopolski Zjazd Plakietowy do Warszawy. Meta — Stadion Wojska Polskiego. Otwarcie mety nastąpi w sobotę 12 b. m., o g. 12-ej, zamknięcie o g. 22-jej. W niedzielę 13 b. m. rano o g. 7-ej otwarcie mety zjazdu, o g. 10-ej oficjalne zamknięcie mety, po czym o g. 10.30 wyjazd do grobu Nieznanego Żołnierza, gdzie zostanie złożony wieniec. O g. 11.30 przejazd burzowego korowodu „motocyklistów przez miasto i defilada o g. 12-ej.

Dalsze uroczystości odbędą się na Stadionie W. P. O g. 14-ej otwarcie mie-

dyokręgowych zawodów motocyklowych na żużlu.

Według otrzymanych wiadomości Zakopano przyjeżdża w strojach góralskich z własną orkiestrą góralską. Kraków wysła swą ekipę w strojach krakowskich. Śląsk reprezentować będą zmotoryzowani górnicy. Łowicz na zjeżdżość w swych barwnych strojach.

Dla zjazdowców zapewniono wszelkie wygody. Zarezerwowano ponad trzy tysiące kwatery, dyżury obsługi technicznej i t. p.

Każdy okręg wystawia czterech zawodników. M. in. Bydgoszcz przysła Benina, Becka i Przybyłkę, Gdańsk — Dąbrowskiego, Wikaryjczyka. Łódź — Wierca. Poznań — braci Nowickich i Woźniakiewiczów. Śląsk — Drage. Warszawa — braci Brunów i Żymirskiego.

dzie z broni pancernej i wojsk samochodowych, których wysiłki potrafiły w ostatnich latach przedwojennych podnieść i rozwinąć sport motocyklowy w szerszym zakresie. Zorganizowanie dobrej własnej fabryki motocykli „Sokół” w wybitnym stopniu pełniło polski motocykl na poważniejsze tory sportowe.

Niestety, wojna zmioła z powłóczni ziemi fabryki i dziś stawiamy znów pierwsze kroki w odbudowie sportu. — Plan P. Z. M. — to nowe drogi rozwoju, zarówno organizacyjne, jak i propagandowe. Kierunki prac P. Z. M. okazały się właściwe, bowiem już pierwszy rok dał kolosalne wyniki, a jeśli dalsze zamówienia P. Z. M. będą mogły się zrealizować, a władze państwowe stworzą przychylną atmosferę dla motocyklisty, to r. 1947 będzie również rokiem dużych osiągnięć.

7 okręgów motocyklowych, około 200 klubów i rozbudzenie szerszego zainteresowania u szerokich mas sportem motocyklowym — to bilans, jaki na XX-lecie może przedłożyć Zarząd P. Z. M.

Pawlak „Legia” najstarszy zawodnik Łowicza numer w raidzie PKM w Nadliwie w 1936 roku.

Lwowie u mego cioteczkiego brata Zięlińskiego rozpocząłem jeździć na jego Nortonie. Zapoznałem się z techniką jazdy i rok rocznie wyjeżdżałem na wakacje do niego, by uzupełnić swoje wiadomości.

W roku 1939 zacząłem męczyć ojca, by kupił mi motocykl. Po kilkutygodniowej ciężkiej walce, wyraził swoją zgodę i wybrał się na ul. Masowiecką, by kupić mi Dekawę. Po dwóch godzinach wrócił z miną wysoce zadowoloną.

Zaoszczędziłem — powiada — 800 zł. masz na to 5 zł. na kina.

Okazało się, że po drodze ojciec spotkał profesora, który poinformował go o słabych moich postępach w nauce, co z miejsca odwołło od zszachetnego zamiaru kupienia mi motora.

Wybuchła wojna. Cały nasz okupacji pracowałem w warsztatach motocyklowych na ul. Czerniakowskiej, jako pomocnik meстера Jerzego Dąbrowskiego. (Znamy zawodnika gdańskiego — przyp. red.). Po powstaniu zostaliśmy wywiezieni do Rzeszy. Z chwilą oswobodzenia, na własną rękę kupiłem sobie starego grata, na którym jeździłem, po sprzedaniu go, kupiłem moje B. M. W., na którym jeżdżę do obecnej chwili.

— Zasnaczyć muszę — kończy rozmowę — że ojciec mój do ostatniej chwili tyła swego rękome nie schwytał się nigdy moimi wyczynami sportowymi, dopiero po śmierci, która nastąpiła niedawno, znalazłem w szafie biurka Jego wszystkie wydruki prasowe o moich startach. Kochany ojciec!

Migawki

z Grand Prix

W niedzielę, 6 b. m. cukiernie i restauracje warszawskie świeciły popołudniem pustkami. Warszawiacy, przemoknięci do suchej nitki na wyścigach motocyklowych, siedzieli w domu i suszyli garderobę.

ARMIA W AKCJI

1.100 żołnierzy obawiało trasę wyścigów, nie mniej jednak nie byli w stanie opanować sytuacji. Publiczność cieniła się koło tablic orientacyjnych, chcąc stwierdzić stan wyścigu.

NIEZAWODNY MEGAFON

Niestety... tablice orientacyjne zawiodły... Kontrolerzy okrążeń również nie mogli sobie poradzić z rozmokniętymi kartkami. Sytuację ratował konferansjer red. Pietrak z Katowic, informując co, gdzie i jak.

GWÓDZ WŁASNEGO CHOWU

Stasia Bruna przesładowa od dłuższego czasu pech. W niedzielny wyścig złapał „gwóźdź”. Na sefalcie gwóźdź? Podchodzimy, by zbadać powody i oć się okazuje! Brun przez trasę okrążeń jechał na spuszczonej oponie, gdy wysiadł, by znaleźć „natręta” z przerażeniem stwierdził, że jest to gwóźdź z jego własnego podwórka — z firmy Krzysztof Brun i Syn.

DOMOWY WROG MOTORYZACJI

Zakopłańczy uparli się zorganizować „Grand Prix Zakopanego”. Otrzymał pozwolenie na 20 b. m.

Zymirski od razu zgłosił swój akces. Ale... mama... oświadczyła, że zamknie go w pokoju, a motor poleci dozorca pograć na kawałki, stąd wniosek, że... ujrzymy go na starcie.

NAJAZD NA MIEŁOCHA

Antoniewicz z Bydgoszczy „uszkodził” Mielocha. Wpadł na niego, uszkadzając jego maszynę — tak, że nie wiadomo, czy Mieloch będzie mógł startować w najbliższych imprezach.

Wspomnienia z lat dawnych

GŁÓWNYM po raz pierwszy wyjeżdżał własnym motocyklem Indian z Aleksandrowa Kujawskiego, a było to w roku 1919, nie myślałem jeszcze o poświęceniu się zawodowo motoryzacji. Ciągnęły mnie jednak już wtedy zawody, a dokładniej mówiąc wyścigi motorowe. Będąc wychowywanym w fabryce, miałem pełne wykształcenie rzemieślnicze i ono to pomogło mi walczyć do zrozumienia „duży” pojazdów mechanicznych, do wyczucia silnika i zawarcia z nim „paktu przyjaźni” na całe życie.

Nie mogę narzekać: silniki do dziś dnia słuchają mnie bez zarzutu i na skłonie oddają zawsze całą rozporządzalną moc bez protestu. Ale wiedzą one też, że mają we mnie prawdziwego przyjaciela, który o nie dba, nie żąda rzeczy niemożliwych i traktuje je, nie jak b... duszne twory, lecz, jak wiernych przyjaciół, lojalnych współpracowników w deli i niedoli.

200 KM. NA GODZINĘ

Gdyś nieco próbował motocykli i samochodów, popłynął na motorówkach, pomeczył się przy Dieslach, jako me-

Witold Rychter

łem w lotnictwie sportowym, które mnie jeden „garnek” w nagrodę przyniósł.

JAK POWSTAŁ PZM

Ale, do rzeczy. Gdyśmy w roku dwudziestym którymś wraz z inż. Adamem Tużyńskim i inż. Stanisławem Sztydelskim zakładali Polski Klub Motocyklowy w Warszawie, na zachodzie Polski, w Poznaniu, tworzył się Polski Związek Motocyklowy. Zmudne i przewlekłe były pertraktacje z poznaniankami, aby połączyć wysiłki. Rzecz się udała dopiero wtedy, gdyśmy na Mistrzostwie Polski w Grudnię 1926 na 300 kilometrach szosy (30 razy „dokoła Wojtek”) zdrowo „nacięliśmy poznaniankom na ogon” i sprzątnęliśmy im z przed nosa kilka potężnych srebrnych kubelków. I wtedy powstał Polski Związek Motocyklowy, którego pierwszym prezesem został Wiesław Modzelewski. Nawiasem dodam, że obecny stary wyga, prezes P. Z. M., Józef Docha, wtedy właśnie przechodził z hulajnog na rower.

CO WROG — TO NIEPRZYJACIEL

Jeździło się w tych zamierzających czasach i na szosie i na torze. „Co wróg, to nieprzyjaciel” — mówiło się i było szanownych konkurentów w kacy edwłok. Oczywiście, niekiedy było się i bitym samemu, ot tak, dla zachowania

przystojności. Jeden tylko był mnie zawodowe: mistrz torowy, Henryk Chłoiński. Zmieściłem się na nim, dziedzicząc po nim mistrzostwo. A konkurencji byli wielkiej miary. Takie nazwiska, jak: Rudawski, Korosteński, Mateusz, Marian Ripper, Smuda, Koszowski, Rybiński i Mihalak, oraz celowi zawodnicy gdańscy — były to osoby o wielkiej chwale i szybkości, a rozprężali oni naprawdę dobrym sprzętem.

Mój Indian typ „Daytona”, lub Harley-Davidson o czterech górnych zawracach, osmiu tysiącach obrotów, czterdziestu koniach, 350 centymetrach kubicznych i ciężarze 95 kilo — miał częste mec roboty, a chodził on wyłącznie na specjalnej mieszance jakichś amerykańskich pasudatów, mocno trących alkoholem. Gdy mu dali moi następcy pięć benzyny — rozleciał się w drobny mak.

51 NAGRÓD W OBCYCH RĘKACH...

Kilka lat wyścigów motocyklowych przyniosło mi niesgorszy plon: 51 pierwszych nagród, trzy drugie, dwie trzecie i jednej czwartej, wazył razem około ćwierć tony. Były poważne kłopoty z przechowaniem tego dobrego w miazkanie. To też miłośnikami warzawscy postarali się o ulżenie mi w kłopotach i „wyszabrowali” część w 1939

roku, gdy był na froncie, a część pozostała „dokończyli” w 1944 r., podczas Powstania. Obecnie często spotykam się z faktami posiadania „pamiątek po moich wyścigach” przez obcych mi entuzjastów sportu motocyklowego i samochodowego. Nawet odsprzedaż mi proponują.

Wycofałem się z motocyklisty zasadniczo w 1928 roku, posiadając Mistrzostwo Polski na torze i na szosie, oraz wszystkie polskie rekordy szybkości. — Wycofałem się dobrowolnie, będąc u szczytu kariery motocyklowej, by dać pole do popisu młodszemu. Natomiast nie wycofałem się jeszcze z zawodów samochodowych, w których obchodziłem właśnie dwudziestolecie, bowiem pierwszy raz startowałem w poważnych zawodach międzynarodowych w roku 1926, mając za konkurentów takich asów, jak s. p. Mistrz Polski Liefeldt, Potocki, Widawski, Heyne, Jaś Ripper, Mrajski, Krzeczowski, Hahn i kilkunastu innych Polaków i obcokrajowców.

2 X 2 = 4

Nie mogłem jednak od razu zająć czołowego miejsca wśród takich mistrzów, tym bardziej, że nie miałem do dyspozycji fabrycznych maszyn specjalnych, a jeździłem na własnym gracie, rozlatującym się zbyt często (moi kontrolerzy kupowali zawsze, na wszelki wypadek,

bilety kolejowe), natomiast powoli zdobywałem doświadczenie, które po otrzymaniu dobrego samochodu, dało natychmiast doskonałe rezultaty.

Wracając do motocyklisty, muszę zwrócić uwagę na ważny szczegół. Oto zaledwie w rok po wyzwoleniu Polski, a w kilka miesięcy od reparytacji pojazdów mechanicznych, sport motocyklowy ruszył z kopyta, znacznie potężniej, niż przed wojną. Objawiały się pierwszorzędne talenty, które potrafią skutecznie rywalizować z przedwojennymi asami.

MŁODZI JADĄ

Wspaniała forma młodych motocyklistów i wyczyny ich, osiągnięte na licznych zawodach pod ojcowiskim okiem Prezesa Dochy, zdumiewają mnie do tego stopnia, że zaczynam im zazdrościć i bierze mnie nieklamana chęć zmierzenia się z nimi choć raz jeden, zawieszając na chwilę na kołku automobilizmu i lotnictwa. Obawiam się tylko, co powiedzą na to moje stare kości?

Najlepsze życzenia dla motocyklistów! Niech jeżdżą, niech zwyciężają i niech ich rozpiera radość życia! Byłoby tylko nie hałasowali za bardzo otwartymi tłumakami zmęczonym i przagnącym odpocząć po pracy obywatelom.